

**R. P. Martini De Esparza Artieda, Navarri, Theologi Societ.
lesv, Cvrsvs Theologicvs**

iln decem Libros, & duos Tomos distributus, Ivxta Methodvm, Qva In
Scholis Societatis Iesv communiter traditur annis quaternis

Continens Secvndam Secvndæ, & Tertiam Partem D. Thomæ

Esparza Arteida, Martin de
Lugduni, 1666

CVII. Vtrum Sacramentum Ordinis imprimat characterem, & conferat
gratiam?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94839](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94839)

scilicet accipe Spiritum Sanctum, quod ordinans dirigit ad ordinandum. Quia similiter in baptismo, qui certissime est conferibilis experti rationis, dicitur, *accipe signum Crucis, accipe sal sapientie*. Ratio utrobique est, quia talia verba non dicuntur à ministro sacramenti per modum facti, & contactus mutui; sed sunt operatoria se solis eius, quod significant, & solum dicuntur ad manifestandum voluntatem conferendi, ipsamque collationem potestatis spiritualis, & gratiæ, quæ collatio fieri potest absque consensu formali, & elicto suscipientis, ex sola voluntate Diuina, impertiente dona sua, cui vult. Quod ad confirmationem attinet, sacramentum Pœnitentiæ, & Matrimonij requirit essentialiter vsum rationis in suscipiente, non ex magnitudine suæ perfectionis, sed quia constituitur intrinsecè per actum liberem ipsius suscipientis. Quod in hoc sacramento locum non habet vt notatum est supra.

Ad 3. Impedito posteriori non impeditur necessarium, quod prius est. Prior autem est potestas propria Ordinis quam actus eius. Vnde licet defectus vsum rationis impediat actus proprios ordinum, non propterea impedit Ordines ipsos, & potestates eorum proprias, vt dictum est iterum in simili circa baptismum, & confirmationem. Potest itaque inesse potentia ad aliquem actum subiecto absolute capaci eiusdem actus, quæ est intentio Philosophi, etiam pro eo tempore, pro quo idem subiectum, est accidentaliter impeditum, quominus operetur.

Ad 4. & 5. Dictum iam est supra plura requiri, vt decenter, & conuenienter conferatur sacramentum Ordinis, quam vt simpliciter, seu validè conferatur. Eiusmodi autem sunt, quæ ponderantur in duplici ea obiectione. Quia nihil eorum est impossibile cum potestate, & gradu præminentia purè spirituali, ac interna, sed solum cum decenti eius exercitio: ad quod ipsa potestas refertur, ac ordinatur intrinsecè. Sed neque subiectio serui est similis obiectioni fœminæ, siquidem seruo inest accidentaliter, & ab extrinsecò, fœminæ verò inest intrinsecè, ratione suæ indiuiduationis. Similiter dicitur de mutilato, atque inde impedito ab exercitio Ordinis, nempe id esse per accidens.

Ad 6. Diaconissas, idest fœminas fœminis aliis instruendis, subleuandis, in necessitate iuandis, ac tenendis in baptismo, aliisque eiusmodi piis operibus destinatas, atque ad id muneris ceremoniam aliqua Ecclesiastica consecratas, virgines quidem per se, easque quadragenarias, in earum verò defectu, viduas sexagenarias, cepisse à tempore Pauli Apostoli, atque durasse ad Leonem vsque primum, dictas quoque nonnullas fuisse Episcopissas, Presbyteras &c. non ratione sui muneris, sed ratione Ordinis ad quem assumpti fuerunt mariti, aliaque eiusmodi prosequitur fufiffime Vasquez tota disp. 246. Hoc vnum est consecrationem, seu benedictionem mulierum, ad quæcunque demum munera destinarentur, nunquam fuisse ordinem verè, ac strictè ralem, pro vsumitur. Ordo in præfenti pro gradum disponente ad aliquod altaris ministerium, & præparante ad suscipiendos ordines sacros, qui illis repugnant, ex institutione Diuina manifestata per traditionem, & praxim perpetuam Ecclesiæ, ex qua similiter, & ratione, & auctoritate innotescit, mulieres esse pariter incapaces primæ tonsuræ, vtpote disponentis, ac præparantis ad ordines sacros, iuxta sensum, in quo ea vox vsurpatur communiter in præfenti, iam auctoritates inductæ in obiectione loquuntur de ordine, latè, ac improprie sumpto, pro determinatione ad aliquod munus peculiare.

QVÆSTIO CVII.

Verum sacramentum Ordinis imprimat characterem, & conferat gratiam?

VIdetur neutrum præstare. 1. Quia character Ordinis, est spiritualis quædam potestas, ad aliquid agendum, eaque inamissibiliter inhaerens. Ministris autem Ecclesiæ, qui ex vi sui Ordinis sunt infra Presbyteros, nulla conuenit potestas peculiaris ad aliquid agendum; & si quæ conuenit est amissibilis. Quia quicumque agunt ministri Presbyteris inferiores, possunt etiam agere, qui nullum vnquam ordinem suscipere; ita vt nullum sit discrimen reale inter operationes, & effectus eorum, vt patet in lectione Euangelij, vel Epistolæ delatione candelabri, & similibus; & præterea, qui suscipere ordines minores, possunt redire ad vitam laicalem, sicut prius. Ergo non est de ratione sacramenti Ordinis, vt imprimat characterem, saltem vniuersaliter, & secundum omnes suas differentias.

2. Sacramentum Ordinis præsupponit essentialiter sacramentum baptismi. Ergo character Ordinis, si daretur, præsupponeret similiter characterem baptismalem, hoc autem esse non potest. Quia character baptismalis est potentia passiuæ, ac receptiuæ aliorum sacramentorum, character verò Ordinis si daretur esset potentia actiuæ, & dispensatiuæ, aliorum sacramentorum. Potentia autem actiuæ non præsupponit essentialiter passiuam, sed è conuerso, vt patet in Deo, & creaturis inuicem collatis. Ergo nullus datur character Ordinis.

3. Si vnusquisque Ordo imprimeret peculiarem characterem, character Ordinis superioris præsupponeret intrinsecè characterem Ordinis inferioris, sicut omnes ordines præsupponunt characterem baptismalem, magis sibi dissimilem, quam sint ipsi inter se, & sicut calor intensus, præsupponit remissum, & adolescentia, pueritiam. Non autem datur eiusmodi præsuppositio, quia ordinatus per saltum, validè ordinatur, vt dictum est. In quæstione præcedenti. Ergo sacramentum Ordinis non imprimit characterem, saltem secundum omnes ordines.

4. Sacramentum Ordinis pugnat contra defectum ignorantia, vt vulgo dicitur, atque ex omnium sententia constituit distinctionem, & relationem inæqualitatis, inter ordinatum, & alios non ordinatos. Gratia autem habitualis non pugnat contra ignorantiam, sed contra solam peruersitatem voluntatis, & est communis omnibus diligentibus Deum. Ergo sacramentum Ordinis non est collatiuum gratiæ habitualis ex suo conceptu.

5. In promotione Episcopi ad Archiepiscopatum, aut Patriarchatum, vel etiam summum Pontificatum, in creatione Cardinalis, in collatione Archidiaconatus, Archipresbyteratus, nec imprimitur character, nec infunditur gratia habitualis. Ergo neque imprimitur, aut infunditur in ordinatione Episcopi, aut Presbyteri, & multo minus in collatione aliorum inferiorum ordinum. Consequentia tener à fortiori, quia quæ præmissa sunt, sunt maiora, ac præstantiora, magisque ardui ministerij.

Art. 1. Respondetur. Omnia nouæ legis sacramenta conferunt gratiam sanctificantem, vt dictum est supra in communi quæstion. 19. & quæ sunt interabilia atque collatiua potestatis alicuius peculiaris ad cultum Dei, imprimunt insuper characterem, vt dictum est itidem in communi quæstion. 31. Ordo autem est verum nouæ legis sacramentum, idque collatiuum potestatis peculiaris ad cultum Dei, nempe ad rite peragendum mysterium Eucharistiæ,

ut patet ex dictis hucusque, praesertim quaest. 102. Ergo sacramentum Ordinis imprimit characterem, & confert gratiam. Quoad etiam liquet, quoad characterem ex Concil. Florent. in decreto Eugenij §. *Hac omnia*, & ex Trid. sess. 23. cap. 4. initio; quoad gratiam vero ex Florent. ibidem §. *sextum Sacramentum*, & ex Trid. ibidem cap. 3. Confirmatur, quia ij quibus confertur peculiaris aliqua potestas fori exterioris, ac sensibiles, praemununtur signo aliquo exteriori, aut instrumentum publico, manifestatio potestatis acceptae; eisdemque providentur adiutoria, & adminicula omnia exteriora, quae sunt necessaria ad perfectum munus, & potestatis collatae exercitium. Ergo quibus confertur potestas spiritualis, insensibilis, ac interna, confertur similiter, iuxta perfectam providentiam normam, signum internum, & spirituale manifestatum potestatis collatae; necnon auxilium gratiae, necessarium ad perfectum exercitium eiusdem potestatis. Per Sacramentum autem Ordinis confertur à Deo specialis potestas ad altissimum ministerium, quale est peragere ritè mysterium mysteriorum, ut liquet ex definitione, & sine huius sacramenti expositis, quaest. 102. & ex veritate verborum formae eius, ut liquet ex formulis indicatis qu. 104. ab art. 9. *Accipe potestatem, &c.* Confert igitur Deus vi huius sacramenti signum spirituale, ac intelligibile (idest characterem) potestatis praedictae simul cum ipsa potestate, necnon subsidia gratiae, opportuna eidem potestati laudabiliter, & perfecte exercendae, quorum per sacramenta conferendorum radix, & fundamentum necessarium est gratia habitualis, ut dictum est in communi. q. 28.

Art. 2. Confert porro istud sacramentum verborum gratiam, quam vltim aliud sacramentum praeter Eucharistiam. Quia videlicet est perfectius, quam reliqua quinque sacramenta, ut dictum est supra in communi, quaest. 35. artic. 4. atque disponit ad altissimum ministerium eiusdem Eucharistiae ritè peragendae, quod proinde, ut dignè, & perfecte exhibeatur est opus maximè arduum, ac excellens; atque Deus, cuius perfecta sunt opera, dat vires operi, ad quod vocat, ac destinat pares. Dat verò istud sacramentum vbertatem istam gratiae, praecise praesupponendo primam gratiam, eamque augendo; idque cum primum confertur ipsum sacramentum, si tunc non adsit obex, si minus postea recedente obice, iuxta dicta in communi, qu. 26. & 30. Auxilia verò gratiae actualis confert, quoties, & quando occurrit occasio exhibendi ministerij congruentis unicuique ordinato. Characterem verò confert in illo ipso instanti, in quo perficitur ipsum sacramentum, & cum primum existit adequatè quoad conceptum suum essentialem. Quod si tunc adsit obex characteris, nonquam is imprimatur, aut fieri potest, ut imprimatur vi eiusdem numero sacramenti, quod videlicet eo ipso est nullum, ut liquet ex eadem. q. 30.

Art. 3. Character Ordinis, essentialiter praesupponit characterem baptismalem, eadem ratione, quā in qu. praecedenti dictum est sacramentum Ordinis soli baptizato conferri validè posse, atque aded essentialiter praesupponere Baptismum. Characterem verò Confirmationis, non praesupponit essentialiter characterem Ordinis. Quia non est de essentia potestatis ad ministrandum Altari potestas ac idoneitas ad pugnandum fortiter pro fide. Congruum nihilominus est, ut suscepturus Ordinem, susceperit prius confirmationem, qua redditur specialiter idoneus, ad actus Ordinis dignè, ac decenter exercendos, ut dicit D. Thom. qu. 35. artic. 4. aliique communiter. Quae de causa Concil. Trid. sess. 22. cap. 4. de reformat. cauet, ne vel prima tonsura initientur, qui sacra-

R. P. de Esparza Curs. Theol. Tom. II.

mentum Confirmationis non susceperint; tametsi videatur id minimè prohibere sub lethali, eaquē sit communis existimatio.

Artic. 4. An characteres singulorum ordinum, alij alios serie quadam necessariò praesupponant; non vna omnium Theologorum sententia est. Qui enim putant collationem ordinum minorum, aut etiam Subdiaconatus, & Diaconatus, non habere rationem sacramenti, consequenter dicunt, nullum per illam imprimi characterem, idemque dicunt de consecratione Episcopi cui similiter ipsi negant rationem sacramenti, proptèr distinguuntur ab ordinatione Sacerdotis. Sed nonnulli etiam ex iis, qui consecrationem Episcopalem putant esse seorsim sacramentalem, dicunt nullum nihilominus, characterem novum per eam induci, sed solam superaddi novam quandam denominationem, seu modum relatiuum characteri sacerdotali, quae sunt opiniones Soti, & Vasquez. Idemque iidem dicunt, de posteriori Ordinatione partiali sacerdotis, per quam accipit potestatem remittendi peccata, vltra potestatem consecrandi, datam priori alia ordinatione partiali.

Art. 5. Dicendum in primis est vnamquamque ordinationem, siue sacram, siue non sacram, peculiarem suam characterem imprimere. Quia qu. 103. stabilitum est, omnes ordines, siue sacros, siue non sacros, siue maiores, siue minores, habere rationem veri sacramenti. Certum autem est apud Theologos omnem, & quamlibet ordinationem, quae habet rationem veri sacramenti, esse impressivam veri characteris peculiaris, nec discrepant inter se quoad hoc punctum, nisi quatenus discrepant quoad rationem sacramenti. Vnde eundem proportionaliter certitudinis gradum obtinet, quod modo dictum est de characterè, quem obtinet, quod ibi dictum est de ratione sacramenti. Dicendum rursus est, post Concilium Tridentinum videri indubitabile per collationem Presbyteratus, Diaconatus, & Subdiaconatus, imprimi characterem. Quia sess. 23. can. 4. definitur à Concilio, per sacram ordinationem imprimi characterem. Ordinatio autem sacerdotis, Diaconi, & Subdiaconi, est sacra, quandoquidem isti tres ordines sunt sacri, ut dictum est supra, neque de hoc est controversia inter authores. Dicendum tertio est Presbyterum accipere duplicem characterem partialem, ex duplici sua ordinatione partiali. Quia vtrilibet ordinatio confert permanentem suam peculiarem potestatem spiritualement, ad cultum Dei, ac proinde, & peculiarem characterem imprimere debet, ut apparet ex ratione fundamentali istiusmodi characteris secundum se, tum indicata prius, tum deinde ponderata artic. 1. Dicendum denique est, eadem ratione consecrationem quoque Episcopi, superaddere sacerdoti peculiarem characterem. Quia videlicet superaddit peculiarem potestatem spiritualement, eamque inamissibilem ordinandi ministros Ecclesiae, confirmandi, aliaque plura peragendi, ut liquet ex definitione Tridentini praedicta sess. 23. cap. 4. post medium, ac proinde superaddit characterem similiter specialem. Quod quidem qua ratione positiua in dubium reuocetur, ego prorsus non video, nec assequor vllam doctrinam, & fundamenti consequentiam, apud eos, qui agnoscunt characterem aliquem sacramentalem, praecipue verò apud eos, qui agnoscunt aliquos duos characteres, seu partiales, seu totales, verè distinctos inter se, & negant nihilominus peculiarem characterem, tum Episcopalem, tum Presbyteralem, indicatum, seu contentiuum potestatis ad remittenda peccata.

Art. 6. His ita suppositis tria facile subinferuntur quoad punctum propositum. Primum est, quod character sacerdotalis non praesupponit essentialiter caracte-

res aliorum inferiorum ordinum, & sic de cæteris respectu. Alterum est; esse illicitam, ac inhonestam collationem, & susceptionem characteris pertinentis ad ordinem aliquem superiorem, non præsupposito characteris pertinente ad ordinem, seu ordines inferiores respectu. Vtriusque hoc apparet clarè ex capite vnico superius considerato *de Clerico per saltum promoti*, necnon ex Concilio Trident. sess. 23. can. 2. vbi dicitur in Ecclesia Catholica esse alios ordines, præter sacerdotium, & maiores, & minores, *per quos velut per gradus quosdam, in sacerdotium tendatur*. Tertium est: characterem Episcopalem intrinsecè dependere à characterem sacerdotali, similiterque dependere characterem sacerdotis, quatenus potestis seminare peccata, ab eiusdem characterem, quatenus potestis consecrare. Vtrique pars huius asserti est communiter recepta apud omnes Theologos agnoscens vtrumque eum peculiarem characterem; ij etiam, qui neutrum agnoscunt, fatentur nulliter promoueri ad Episcopatum, aut ad munus Confessarij, cum qui prius non est sacerdos, & præditus potestate consecrandi Eucharistiam. Quia videlicet potestas circa verum Christi, Corpus, est præcipua, & summa, inter omnes potestates spirituales seorsim consideratæ, ideòque est fundamentum præcisè necessarium, vtriusque eius potestatis, supra Corpus mysticum Christi, quod promiscuè coalescit ex sacerdotibus, & non sacerdotibus. Alioquin enim fieri posset, vt inferior haberet potestatem supra superiorem se, non secundum quid tantum, sed etiam simpliciter, & absolute talem, nempe non sacerdos, supra sacerdotem. Quod est impossibile. Adde postremò non solum characterem Episcopalem cum sacerdotali, & characterem remissionis peccatorum, cum characterem consecrationis Eucharistiæ, sed etiam reliquos characteres superiores, cum inferioribus, comparari quodammodo sicut gradus intensiōis, & remissionis, atque ex omnibus simul sumptis, coalescere demum vnum characterem perfectum, seu totalem, & adequatum. Suadet hoc eadem ratio, qua supra quæstion. 103. Ostensum est omnes ordines esse vnum sacramentum, & constituere eatenus vnum quoddam potentiale, vnitæ proprietati, licet gradus, ex quibus confurgit, sint Heterogenei, ac dissimiles. Quia videlicet omnis character sacramentalis refertur intrinsecè ad vnum, idemque mysterium Eucharistiæ, modo ibi explicatò. Ex his apparet sacramentum Ordinis, imprimere characterem, & conferre gratiam sacramentalem, idest coniunctam cum iure auxiliorum actualium, quando, & quatenus opus fuerit, & quo pacto præstet istos effectus.

Ad 1. Potestas Ordinum alia est iuris, & perfectionis tantum; alia verò, & facti, & iuris, ac perfectionis simul. Episcopatus enim, & Presbyteratus, quoad functiones ipsorum proprias, continent in se potestatem, non solum iuris, & perfectionis, itavt iure suo illas exequi valeant, & perfecte, ac decenter exequantur; sed etiam continent potestatem facti, itavt valide illas exequantur, & invalide, ac nulliter eadem fiant, à non habente potestatem Ordinis. Alij verò ordines Episcopatu, & Presbyteratu inferiores, licet non conferant potestatem facti, quatenus functiones ipsorum propriæ, sistant in opere exteriori, ac sensibili, ideòque in ipsa non potest cadere differentia valoris, & nullitatis, conferunt nihilominus potestatem peculiarem iuris, & perfectionis, quatenus Diaconus, & Subdiaconus iure suo, & decenter exercent ex vi suorum ordinum, functiones aliquas peculiares, ad quas destinantur, vtque eas exequantur perfecte, accipiunt peculiarem gratiam, ex sua ordinatione, vt dictum

est. Quæ omnia desunt non habentibus eisdem ordines. Idem dicitur proportionaliter de alijs ordinibus inferioribus. Quia verò eiusmodi potestas iuris, & perfectionis, confertur inamissibiliter, atque supernaturaliter, propterea confertur per impressionem characteris indelebilis, qui proinde permanet etiam in iis, qui cessant ab Altaris ministerio, & digrediuntur ad vitam laicaliter agendam; itavt si iterum redire velint ad ministerium Altaris, nec indigeant noua ordinatione, nec desit specialis gratia ad illud rite, & perfecte præstandum.

Art. 1. Ad 2. Potentia actiua, quæ non conuenit alicui ex se, sed datur ab alio, necessariò præsupponit potentiam passiuam, per quam fiat susceptivus illius. Quod si neque potentiam ipsam passiuam, congruentem eidem potentie actiue habeat ex se, necesse est, vt eam quoque accipiat ab alio, vtque accipiat prius, quam potentiam actiuam, quia prius est esse susceptivum alicuius, quam id suscipere. Potentia autem actiua perficiendi, & administrandi sacramenta, quæ habetur per ordinem, non conuenit homini ex se, sed datur à Deo, & rursus potentia passiva, & idoneitas ad suscipiendum ordinem, nec ipsa conuenit homini ex se, sed datur à Deo per Baptismum, vt ostensum est supra. Ergo character Ordinis, cui est deinde potestas actiua administrationis sacramentorum, necessariò præsupponit characterem Baptismalem, cui est deinde potestas susceptiua aliorum sacramentorum, nec ille haberi potest isto non præhabito. Potentia actiua Dei conuenit ipsi ex se, ideòque non præsupponit potentiam vllam passiuam, sed magis præsupponitur ipsa ad omnem potentiam passiuam aliorum.

Art. 2. Ex asserta præsuppositione omninò necessaria, characteris baptismalis, respectu characteris ordinis, suboritur difficultas. Quia inde fieret, vt si quis non ante baptizatus promoueretur, siue culpabiliter, siue inculpabiliter, ad Episcopatum, vel ad sacerdotium, promotio esset nulla, & consequenter essent nullæ consecrationes, absolutiones sacramentales, & ordinationes omnes deinde subsequentes, atque hoc inconueniens ita serperet temporis decursu, vt tandem aliquando nullus superesset in Ecclesia Dei verus Episcopus, verusve sacerdos. Ad quod responderetur cum D. Thoma, quæst. 35. art. 3. ad 2. cumque aliis communiter, Christum Dominum, qui est summus, & æternus sacerdos, nec habet virtutem ex sua natura alligata instrumentis sacramentorum, supplementum esse virtute sua immediatè defectum sacramentorum quoad vltimos ipsorum effectus gratiæ, & remissionis peccatorum, nec permissurum esse, vt tale inconueniens diu lateret, multumque serperet in Ecclesia. Quia ex ipsius promissione habetur, quod portæ inferi non præualebunt aduersus Ecclesiam suam, quo minus scilicet semper perseueret cum veris sacramentis, verisque eorum ministris; nec vquam deest facientibus, quantum est in se bona fide.

Ad 3. Patet ex articulo 6. Patet insuper ex nuper dictis ratio discriminis, ob quam omnes ordinum characteres necessariò præsupponant characterem baptismalem, inter se verò non necessariò seruent similem seriem præsuppositionis. Quia videlicet character baptismalis ex sua natura, est susceptivus, ac passivus; character verò Ordinis principaliter est potius activus, ideòque non est de eius ratione, vt inferior præsupponatur necessariò ad susceptionem maioris, seu præstantioris.

Ad 4. Sacramentum Ordinis dicitur pugnare contra ignorantiam, non quod eam pellat ab eo, qui ordinatur, sed quia disponit ordinatum, vt illam pellat ab alijs. Quia verò ad hoc est necessaria specialis gratia

gratia, propterea hæc etiam datur per sacramentum Ordinis, & non ut distinguat ordinatum ab aliis, non ordinatis. Nec enim sacramentum Ordinis inducit distinctionem, & inæqualitatem per omnes suos effectus, sed per aliquem tantum.

Art. 1. ad 5. Summus Pontificatus, Cardinalatus, Patriarchatus, Archiepiscopatus, aliique similes gradus Ecclesiasticæ, aut temporalis dignitatis non conferunt potestatem ad inducendos immediatè operatione sua effectus supernaturales, purè spirituales, ac internos, neque quidquam eatenus superaddunt supra potestatem Episcopalem, ac Presbyteralem; sed solum disponunt ad exteriorem, ac sensibilem directionem, ac gubernationem fidelium, nec effectum vllum supernaturalem, ac purè spirituales inducere possunt, nisi per solam ad summum applicationem causæ immediatè, in se continentis effectus eiusmodi. Propterea promotio ad tales dignitatum gradus non imprimit characterem, qui est forma supernaturalis, purè spiritualis, & purè interna, sed insunt vnicuique ex vi signorum, seu suffragiorum exteriorum itidem, ac sensibilibus. Oppositum accidit in ordinibus sacramentalibus, ut ponderatum est supra art. 1. Eadem ratio discriminationis tenet etiam suo modo, quoad infusionem gratiæ, ut indidem apparet.

Art. 2. Datur nihilominus aliqua proportionalis similitudo inter prædicta extrema, quoad punctum intentum in obiectione. Quia dignitas Pontificalis, Cardinalitia, Archiepiscopalis, aliæque similes, etiam purè temporales insunt intrinsicè, & habentur ab unoquoque habitualiter, ac permanentè per species impressas voluntatis, seu suffragiorum, vi quorum obtinent singuli suos peculiare dignitatis, ac potestatis gradus, ut dictum, ac expositum est quæst. 6. de virt. iust. similiter ergo gradus ordinum Ecclesiasticorum, & potestates eorundem propriè habentur per species impressas, repræsentatiuas gradus vnicuique conuenientis, nisi quoddam posteriores istæ species impressæ, sunt intrinsicè supernaturales, atque incorruptibiles, inamissibiles, utpotè, auctorem habentes Deum immortalem, inhærentes immediatè animæ itidem immortalis, expertes omnis contrariæ qualitatis, atque ordinatæ ad effectus intrinsicè supernaturales. Dictum nimirum est supra in communi qu. 31. characteres sacramentales intrinsicè, & adæquatè constitui per eiusmodi species impressas.

QVÆSTIO CVIII.

Vtrum Ordines Ecclesiastici sint inæquales, atque inuicem subordinati perfectè?

Videntur esse æquales, absque vlla mutua subordinatione. 1. Quia media ordinata ad eundem finem, sunt eiusdem rationis, sicut fines consequibiles per eadem media, sunt eiusdem rationis, & æquales inter se absque vlla subordinationis differentia. Omnes autem ordines Ecclesiastici referuntur ad vnum, eundemque finem, scilicet peragendi mysterium Eucharistiæ, ut dictum est supra. Ergo omnes ordines Ecclesiastici sunt eiusdem rationis, & prorsus æquales inter se.

2. Episcopatus non est superior Presbyteratu. Ergo nec Presbyteratus est superior Diaconatu, & sic de cæteris similiter inuicem comparatis. Patet consequentia, quia ita se habet Presbyter, ad Diaconum, & Diaconus ad Subdiaconum, &c. sicut se habet Episcopus ad Presbyterum. Probatur antecedens, quia nullum opus est maius in Ecclesia Dei, quam consecrare Corpus Christi. Ergo nullus gradus, nullaque potestas est maior in Ecclesia Dei, quam quæ sufficit

R. P. de Esparza Curs. Theol. Tom. II.

ad tale opus: sufficit autem ad illud gradus, & potestas propria Presbyteri. Ergo gradus, ac potestas Episcopalis non est maior, ac perfectior, quam Presbyterialis.

Confirmatur auctoritate Augustini, & Hieronymi. Augustinus enim Epist. 19. ad Hieron. c. 4. fine. *Quamuis, ait, secundum honorum vocabula, quæ iam Ecclesiæ usus obtinuit Episcopatus Presbyterio maior sit; tamen in multis rebus Augustinus Hieronymo minor est.* Censet igitur Augustinus differentiam Episcopatus à Presbyteratu esse purè accidentalem, & solum quoad aliquid extrinsecum. Significantius, & pluribus idem dicit, ac prosequitur Hieronymus ipse in cap. 1. Epist. ad Titum, circa illud, & constituas per civitates Presbyteros, ubi hoc statuit principium: *Idem est Presbyter, qui Episcopus*, scilicet primæ, ac Diuina institutione, multisque mox in eum scopum ponderatis, concludit idem sic: *Hæc adduximus, ut ostenderemus apud veteres, eosdem fuisse Presbyteros, & Episcopos.* Sicut ergo Presbyteri sciunt se ex Ecclesiæ consuetudine ei, qui sibi prepositus fuerit esse subiectos: Ita Episcopi nouerint se magis consuetudine quam dispositionis Dominicæ veritate Presbyteris esse maiores, & in commune debere Ecclesiæ regere. Quod ipsum multipliciter urget, atque confirmat in dialogo aduersus Luciferianos, & Epist. 165. ad Enagrium. Ergo Episcopus & Presbyter ex vi Ordinis, quem solum habent sacramentaliter ex dispositione, ac institutione Diuina sunt inter se prorsus pares, omnisque inter eos disparitas, ac inæqualitas, est extrinsecus superaddita, ex lege, ac dispositione humana.

3. Summus Pontificatus non est Ordo maior, ac perfectior, quam gradus Episcopalis secundum se. Ergo nec gradus Episcopalis est maior, ac perfectior, quam Presbyterialis, & sic de cæteris simili modo. Cōsequentia tenet sicut in præcedenti. Probatur antecedens. Primo, quia quilibet Episcopus potest consecrare ac promouere summum Pontificem, & de facto, si prius non erat Episcopus, consecratur, ac promouetur ab Episcopo Ostiensi. Minor autem non potest consecrare, ac promouere maiorem; ut apparet ex Epistola ad Hebr. 7. 7. Deinde omnes Episcopi sunt successores Apostolorum. Omnes autem Apostoli fuere inter se æquales ordine, ac potestate. Quia potestas ligandi, atque soluendi data seorsim Petro, Marc. 16. similiter data est omnibus promiscuè Apostolis, Ioan. 20. 23.

4. Omnes, qui sunt destinati ad peragendum sacrificium Eucharistiæ, gerunt in Ecclesia figuram Christi, qui semetipsum obtulit Patri pro nobis. Omnes autem, qui vnius eiusdemque figuram gerunt, in ordine ad aliquid vnum, sunt inter se pares. Cum ergo omnes Ecclesiæ ministri ex vi sui Ordinis sint destinati ad peragendum sacrificium Eucharistiæ, ut dictum est, omnes viique sunt inter se pares, eiusdemque rationis.

Art. 1. Responderetur. Perfectio potentie manifestatur ex perfectione sui actus, rursus perfectio actus ex perfectione sui obiecti. Actus autem proprius potestatis sacerdotalis, est offerre sacrosanctum corporis, & sanguinis Christi sacrificium, & remittere peccata per sacramentum baptismi, Pœnitentiæ, & Extremæ Vnctionis, quibus actibus, & obiectis nihil potest esse maius, aut etiam æquale. Igitur Ordo sacerdotalis est maior ac præstantior, quam quilibet alius Ordo separabilis ab ipso; ideoque tenet primatum inter omnes ordines adæquatè distinctos ab ipso. Quoddam autem est propinquius primo, est prius, ut dicit Philosophus, & per se satis patet. Quapropter Diaconatus, est Ordo post Presbyteratum potior cæteris. Quia actus eius est, exhibere immediatè materiam consecrandam in vasis sacris, & legere, ac annunciare populo inter Missarum solempnia, sanctum Iesu Christi Euangelium, quibus actibus, &

X x 3 obiectis